

„ȘCOALA FACE DIFERENȚA!” – POCU/74/6/18/104068

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Declarație egalitate de șanse și nediscriminare

Versiune finală

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Cuprins

1. Premise	3
2. Noțiuni de bază	3
3. Cadrul legislativ la nivel național	5
4. Cadrul legislativ la nivel internațional	7
5. Accesul la educație	9
6. Integrarea principiului egalității de șanse și nediscriminării	9
7. Asumarea declarației de către echipa de proiect	11

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Premise

Această declarație a fost elaborată în cadrul proiectului Proiect „ȘCOALA FACE DIFERENȚA!”, POCU/74/6/18/104068 și are ca scop promovarea principiilor de nediscriminare și egalitate de șanse și asumarea acestor principii de către echipa de proiect.

Prin această declarație se urmărește promovarea temei secundare - Nediscriminare și a principiilor egalității de șanse, combaterea discriminării pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală și a dificultăților de acces de orice tip și asigurarea accesului egal la serviciile de interes general în vederea atingerii obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Obiectivul general al proiectului „ȘCOALA FACE DIFERENȚA!”, POCU/74/6/18/104068 este dezvoltarea și implementarea unor măsuri integrate în domeniul educației pentru 1.170 de persoane (copii/tineri/adulți, părinți) din jud. Cluj (5 unități de învățământ și structurile acestora) în vederea creșterii participării școlare (începând cu învățământul ante preșcolar și până la finalizarea învățământului obligatoriu) și prevenirii/reducerii părăsirii timpurii a școlii.

2. Noțiuni de bază

Egalitatea de șanse – noțiune care are la bază principiul asigurării participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, gen, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Principiul egalității de șanse pentru femei și bărbați este dezvoltat în legislația românească în următoarele domenii :

- domeniul muncii;
- accesul la educație, sănătate, cultură și informare;
- participarea la luarea deciziei ,
- furnizării și accesului la bunuri și servicii.

În plus față de dispozițiile legale referitoare la egalitatea de tratament dintre bărbați și femei, legislația UE anti-discriminare a fost înlocuită de asigurarea unui nivel minim de protecție și un tratament egal pentru toată lumea de viață și de muncă în Europa. Aceste legi sunt proiectate pentru a asigura un tratament egal, indiferent de:

- rasă sau origine etnică
- religie și credință

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

- dizabilități
- orientare sexuală
- vârstă

În ceea ce privește directivele europene în domeniul egalității de șanse și de tratament pentru femei și bărbați, fiecare directivă corespunde uneia sau mai multor teme:

- plată egală pentru muncă de valoare egală;
- tratament egal la locul de muncă ;
- tratament egal cu privire la sistemul de securitate socială;
- tratament egal pentru angajați pe cont propriu;
- protecția maternității;
- organizarea timpului de lucru (standardele acceptate pentru timpul de muncă și cel de odihnă);
- concediu parental (contractul cadru referitor la concediul parental de care poate beneficia oricare dintre părinți);
- răsturnarea sarcinii probei în cazurile de discriminare pe bază de gen (în aceste cazuri sarcina probei revine persoanei împotriva căreia s-a formulat cererea de chemare în judecată, care trebuia să facă proba că nu a săvârșit acțiuni de discriminare pe bază de gen);
- nediscriminarea lucrătorilor cu normă redusă.

Egalitatea de șanse se referă la o competiție corectă pentru accesul la o anumită poziție în societate, indiferent de domeniul avut în vedere: acces pe piața muncii, educație, locuire șamd. Într-o societate echitabilă, toți cetățenii sunt liberi să participe, iar abilitățile, competențele, performanțele fiecărei persoane sunt cele care contează și nu genul, etnia, orientarea sexuală, dizabilitatea sau orice alt criteriu. Principiul egalității de șanse presupune luarea în considerare a diferențelor existente între oameni, cât și a obstacolelor create istoric pentru anumite grupuri sociale, ca urmare a diferitelor forme de manifestare a urii, sub forma unor fenomene de tipul rasismului, sexismului, homofobiei, antisemitismului etc.

Discriminare – noțiune prin care se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor prevăzute de legislația în vigoare.

Criteriile stabilite de legislația românească sunt: rasa, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Discriminarea poate fi sexuală (a minorităților sexuale și între sexe), etnică, rasială, socială etc. Ea poate fi de două feluri: directă, când tratamentul defavorabil se îndreaptă direct împotriva unei anumite persoane, pe motive de gen, rasă, etnie, categorie socială etc., sau indirectă, când tratamentul defavorabil este îndreptat împotriva unui grup de persoane de un anumit gen, etnie, rasă, categorie socială, etc.

3. Cadrul legislativ la nivel național

România, în calitate sa de stat membru al Uniunii Europene, a ratificat o serie de acorduri și documente europene și internaționale referitoare la respectarea drepturilor omului, a drepturilor minorităților și la prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

- Art. 4 din Constituția României prevede că „România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială”;
- Art. 2.1 din Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare definește discriminarea drept „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”;
- Art. 1 alin. (2) din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați definește egalitatea de șanse între femei și bărbați drept „luarea în considerare a capacităților, nevoilor și aspirațiilor diferite ale persoanelor de sex masculin și, respectiv, feminin și tratamentul egal al acestora”.

În privința promovării principiului egalității de șanse amintim Art. 2 alin. (1) din Legea 202/2002: „Măsurile pentru promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex se aplică în sectorul public și privat, în domeniul muncii, educației, sănătății, culturii și informării, politicii, participării la decizie, furnizării și accesului la bunuri și servicii, cu privire la constituirea, echiparea sau extinderea unei întreprinderi ori începerea sau extinderea oricărei altei forme de activitate independentă, precum și în alte domenii reglementate prin legi speciale.”

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

În privința accesibilității menționăm Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, în special:

- Art. 4 „Autoritățile publice, furnizorii de servicii sociale, reprezentanții societății civile, precum și persoanele fizice și juridice responsabile de aplicarea prezentei legi au obligația să promoveze, să respecte și să garanteze drepturile persoanei cu handicap,[..]”;
- Art. 62.1 „Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun și stațiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport feroviar pentru călători și persoanele principalelor stații, spațiile de parcare, străzile și drumurile publice, telefoanele publice, mediul informațional și comunicațional vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap”;
- Art. 70.1 „Autoritățile centrale și locale publice, precum și instituțiile centrale și locale, publice sau de drept privat, au obligația de a asigura servicii de informare și documentare accesibile persoanelor cu handicap”.

Relațiile de muncă reglementate de Codul Muncii:

- Art.5.1 „În cadrul relațiilor de muncă funcționează principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii”;
- Art. 5.2 „Orice discriminare directă sau indirectă față de un salariat, bazată pe criteriile de sex, orientare sexuală, caracteristici genetice, vârstă, apartenență națională, rasă, culoare, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, handicap, situație sau responsabilitate familială, apartenență ori activitate

Legislația națională privind egalitatea de șanse

- Hotărârea nr. 237/24.03.2010 privind aprobarea Strategiei naționale pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2010 - 2012 și a Planului general de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2010 – 2012
- Legea nr. 62/01.04.2009 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2008 privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii
- Ordonanță de urgență nr. 61/14.05.2008 privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii
- Legea nr. 202 din 19 aprilie 2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Principalul document strategic în domeniul egalității de șanse la nivel național este Strategia națională în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2014-2017.

Alte strategii relevante pentru tematică sunt:

- Strategia de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020;
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020;
- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020;
- Strategia privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România;
- Strategia națională "O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități", 2016-2020;
- Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015–2020;
- Strategia Națională pentru Învățământ Terțiar 2015 – 2020.

4. Cadrul legislativ la nivel internațional

Principiul egalității de șanse este stipulat într-o multitudine de documente la nivel european, precum:

- **Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene:** Art. 21.1 „Se interzice discriminarea de orice fel, bazată pe motive precum sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, un handicap, vârsta sau orientarea sexuală”;
- **Tratatul privind Uniunea Europeană:** Art. 3 „[...] Uniunea combate excluziunea socială și discriminările și promovează justiția și protecția sociale, egalitatea între femei și bărbați, solidaritatea între generații și protecția drepturilor copilului [...]”;
- **Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, 2009:** Art. 19.1 „Consiliul [...] poate lua măsurile necesare în vederea combaterii oricărei discriminări bazate pe sex, rasă sau origine etnică, pe religie sau convingeri, pe handicap, vârstă sau orientare sexuală”;

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

- **Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități:** Scopul Convenției este de a promova, proteja și asigura exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități și de a promova respectul pentru demnitatea lor intrinsecă;
- **Directiva 2000/43/CE** din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică;
- **Directiva 2000/78/CE** privind crearea unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- **Directiva 2010/41/UE** privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE;
- **Directiva 2006/54/CE** privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă;
- **Directiva 2004/113/CE** de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii.

Principalele documente strategice în domeniul egalității de șanse și tratament la nivel european sunt:

- Strategia cadru – Nediscriminare și șanse egale pentru toți;
- Strategia privind egalitatea între bărbați și femei 2010-2015;
- Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap: un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere (COM/2010/0636 final).

La acestea se adaugă Strategia Europa 2020 pentru creștere inteligentă, sustenabilă și incluzivă (Strategia UE 2020).

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

5. Accesul la educație

În domeniul educației, egalitatea de șanse reprezintă un principiu fundamental pentru asigurarea respectării drepturilor omului. Accesul la educație ar putea fi îngădit pe baza apartenenței la diferite grupuri minoritare, în funcție de gen, etnie (precum manifestarea segregării școlare în cazul copiilor de etnie romă), statut economic (marginalizarea copiilor provenind din familii sărace), dizabilitate. Toate aceste aspecte conduc la consolidarea unui cerc vicios care perpetuează marginalizarea și sărăcia în rândul persoanelor aparținând unor grupuri defavorizate. Înțelegerea obstacolelor diverse cu care se confruntă aceste reprezintă cheia pentru dezvoltarea unor politici și acțiuni educaționale echitabile care să aibă la baza principiile non-discriminării și egalității de șanse.

Promovarea principiilor egalității de gen și de șanse în privința accesului la educație și a calității educației contribuie la transformarea societății prin dezvoltarea unei educații incluzive și sensibilă la diversitate. Pregătirea în sensul promovării egalității de șanse și de gen, atât în rândul populației școlare, cât și în cadrelor didactice și al personalului angajat reprezintă un bun demers în privința facilitării procesului de deconstruire a prejudecăților și stereotipurilor existente în societate. Un sistem educațional incluziv oferă tuturor actorilor implicați un mediu sigur în care drepturile omului sunt respectate, în care se pot simți acceptați și susținuți. Nu în ultimul rând, diversitatea încurajează competitivitatea prin valorizarea tuturor abilităților și experiențelor și consolidează respectul între indivizi, precum și relații partenariale armonioase.

Conform unui studiu realizat de Națiunile Unite în 2001, efectele accesului egal la educație se resimt pe termen lung prin indicatori de tipul creșterii ratei de participare școlară în condiții de egalitate, dezvoltare economică și creștere a economiei. Accesul egal la educație al fetelor este un element de o importanță deosebită în combaterea sărăciei și marginalizării, dar și un mijloc prin care femeile își pot îmbunătăți statutul socio-economic în comunitate. Mai mult decât atât, accesul egal la educație dezvoltă independența fetelor și femeilor și facilitează accesul la informații pentru a-și proteja drepturile.

6. Integrarea principiului egalității de șanse și nediscriminării

Integrarea principiului egalității de șanse în cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene exprimă angajamentul solicitantului de a pune în practică prevederile legale și orientările cuprinse în strategiile în domeniu, ținând cont de impactul pozitiv pe care implementarea acestor proiecte îl pot avea asupra egalității de gen, nediscriminării și accesibilității.

Asigurarea egalității de șanse în cadrul unui proiect nu se poate realiza fără a stabili dacă genul sau vulnerabilitățile create de celelalte diferențe structurale, cum ar fi: rasa, etnia, nivelul de

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

bunăstare socială, vârsta, handicapul, orientarea sexuală etc. sunt relevante pentru proiect. În stadiul de definire a proiectului este recomandat să se utilizeze o serie de întrebări, precum:

- Cine va beneficia prin implementarea proiectului?
- Cui se adresează proiectul? (identificarea grupului țintă)
- Rezultatele proiectului au un impact potențial asupra unei/ unor categorii de persoane? (înțelegerea efectelor asupra diverselor categorii de persoane)
- Analiza problemelor a identificat factori care să fie luați în considerare pentru nevoile diferite ale grupului țintă?
- Nevoile diferite ale grupului țintă necesită adoptarea de măsuri speciale?
- Există informații, studii sau analize pentru determinarea situației inițiale?

Un proiect care promovează cu adevărat egalitatea de gen, nediscriminarea, precum și asigurarea accesibilității, trebuie să încorporeze principiul egalității de șanse și de tratament ca parte integrantă a diverselor stadii din ciclul de viață al proiectului: de la definire și planificare și implementare la monitorizare și evaluare.

Exemple concrete de integrare a principiului egalității de șanse și de tratament:

- consultarea unor experți în domeniul egalității de șanse și/sau nediscriminării sau organizații neguvernamentale sau instituții guvernamentale/direcții de specialitate ale acestora;
- luarea în considerare a opțiunii încheierii unor parteneriate cu instituții și organizații relevante în domeniul egalității de gen și nediscriminării (de exemplu ONG-uri de profil);
- asigurarea unei structuri incluzive a personalului implicat în managementul și implementarea proiectului (inclusiv a unor persoane aparținând minorităților etnice din România, a unor persoane cu dizabilități);
- anunțurile de angajare trebuie să ofere șanse egale tuturor categoriilor de persoane, inclusiv prin asigurarea accesibilității la informație (diseminarea informațiilor prin multiple canale și criterii de selecție non-discriminatoare în conținutul anunțului);
- asigurarea echilibrului de gen în cadrul echipelor de management și implementare a proiectului (se referă la raportul dintre bărbați și femei în anumite domenii, deoarece principiul

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

egalității de gen prevede ca participarea celor două sexe să fie proporțională cu ponderea lor în totalul populației);

- crearea unei culturi organizaționale favorabile incluziunii (Cultura organizațională reprezintă un sistem de valori și concepte, partajate de toți membrii unei organizații/echipe de proiect, care determină comportamentul lor și caracterul activității organizației/echipei de proiect; principiul egalității de șanse ar trebui să facă parte din sistemul de valori);
- instruirea personalului implicat în proiect pe teme de egalitate de șanse și de tratament și dobândirea de cunoștințe cu privire la inegalități (de exemplu, prin întâlniri, sesiune de instruire etc);
- planificarea de acțiuni de informare, publicitate și conștientizare cu privire la principiul egalității de șanse (campanii de informare și sensibilizare față de egalitatea de șanse și de gen, materiale informative de tip pliante, broșuri, afișe etc).

7. Asumarea declarației de către echipa de proiect

Declarația de egalitate de șanse și nediscriminare va fi publicată pe website-ul proiectului și va putea fi consultată atât de echipa de experți cât și de grupul țintă și alte persoane interesate. Membrii echipei de proiect vor semna un document prin care își asumă faptul că au analizat și și-au însușit principiile din această declarație, și că toate activitățile derulate în proiect vor avea în vedere promovarea principiilor de egalitate de șanse și nediscriminare. Întreaga echipă de proiect va avea astfel acces la informații relevante despre grupurile vulnerabile și va ști cum să acționeze din perspectiva respectării egalității de șanse și nediscriminării

Situațiile ce vizează respectarea egalității de șanse și nediscriminării, se vor trata cu prioritate la nivelul echipei de management. Se vor lua măsuri prompte pentru asigurarea principiilor promovate la nivel de proiect, se vor analiza responsabilitățile membrilor echipei și se vor lua măsurile necesare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

8. GLOSAR

Discriminarea directă

Discriminarea directă este acea situație în care o persoană este dezavantajată din cauza faptului că este femeie sau bărbat, comparativ cu o altă persoană aflată în aceeași situație. Exemplu: O ofertă de lucru menționează că o femeie sau un bărbat nu pot aplica pentru postul respectiv.

Discriminarea indirectă

Discriminarea indirectă este acea situație în care o dispoziție sau practică aparent neutră ar dezavantaja în special persoanele de un anumit sex în raport cu persoanele de alt sex. Exemplu: Să solicite unei femei care aplică pentru un post să facă un test de sarcină.

Discriminarea pe criteriul de sex

Orice diferențiere, excludere sau restricție bazată pe sex, care are ca efect sau scop împiedicarea sau anularea recunoașterii, beneficiului sau exercitării de către femei, indiferent de statutul lor matrimonial, pe baza egalității dintre bărbați și femei, a drepturilor omului și libertăților fundamentale, în domeniile politic, economic, social, cultural, civil sau în orice alt domeniu.

Discriminare pozitivă

Acțiunile pozitive au drept scop promovarea principiului tratamentului egal pentru o categorie de femei sau bărbați, care la un moment dat este într-o poziție dezavantajoasă în comparație cu majoritatea. Ele sunt inițiate pentru a oferi categoriei defavorizate o serie de avantaje cu scopul stabilirii unor șanse reale în accesul la anumite drepturi. Baza legală a definirii și a adoptării unor măsuri de discriminare pozitivă este următoarea : Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei.

Egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați

Egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați presupune luare în considerare a nevoilor și aptitudinilor diferite ale unei persoane, indiferent dacă este femeie sau bărbat și tratamentul egal al acestora.

Genul și sexul

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Genul este un concept social care se referă la diferențe sociale între femei și bărbați, care au fost învățate, pot fi modificate în timp și sunt diferite în interiorul culturilor sau între culturi.

Sexul femeiesc sau bărbătesc reprezintă caracteristicile biologice prin care ființele umane se disting ca femei sau ca bărbați.

Hărțuirea

Hărțuirea este acea situație în care un comportament nedorit, legat de faptul că o persoană este femeie sau bărbat, are ca efect lezarea demnității unei persoane și crearea unui mediu degradant și jignitor. Exemplu: discreditarea activității unui coleg sau izolarea socială a acestuia.

Hărțuirea sexuală

Hărțuirea sexuală este acea situație în care un comportament nedorit cu conotație sexuală exprimat fizic, verbal sau non-verbal, are ca efect crearea unui mediu ostil, degradant sau jignitor. Exemplu: săruturi, mângâieri sau atingeri într-o manieră sexuală.

Limbajul non-sexist

Limbajul non-sexist este acel limbaj care prin expresiile și conotațiile sale asigură un tratament lingvistic egal, nediscriminatoriu atât femeilor cât și bărbaților. Exemplu: În loc de femeie de serviciu, folosirea expresiei personal de serviciu; Președinte – Președintă șamd.

Misandrie

Misandrie este disprețul sau ura față de bărbați sau băieți. Exemplu: Bărbații sunt sursa tuturor relelor din lume.

Misoginismul

Misoginismul reprezintă ideologia supremației bărbătești cu întreaga mulțime de credințe care o alimentează. Exemplu: Locul femeilor nu este în politică.

Prejudecățile

Prejudecățile (sentimente iraționale de frică și neplăcere) sunt o opinie sau sentiment nedrept și nerezonabil format fără prea mult gândire sau cunoaștere. Exemplu: Locul femeii este la cratiță și rolul bărbatului să asigure traiul zilnic.

Rolurile de gen

Rolurile de gen sunt acele atitudini și comportamente dominante pe care societatea le asociază cu fiecare sex șoi care presupun un amestec de comportamente psihologice, atitudini, norme și

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

valori pe care societatea le desemnează ca fiind masculine sau feminine. Exemplu: Rolul femeilor în societate este de a fi mame și gospodine iar rolul bărbaților este de a fi capul familiei.

Sexismul

Sexismul este acea credință sau atitudine potrivit căreia unul dintre sexe sau genuri este inferior sau mai puțin valoros decât celălalt. Sexismul se poate referi și la ură sau neîncredere față de celălalt sex, în general, sau crearea stereotipurilor legate de masculinitate pentru bărbați sau de feminitate pentru femei. Sexismul se manifestă în prezent sub forma unor discriminări mai „subtile”. Exemplu: educația practică și sportivă diferită pentru băieți și fete, orientarea fetelor către profesii feminine (profesoare, secretare, asistente medicale), desconsiderarea autorității femeilor în diferite domenii și chiar în comportamente private etc.

Stereotipurile de gen

Stereotipurile de gen (idei preconcepute, clișee) sunt o idee fixă pe care oamenii o au despre cum este cineva sau ceva. Acestea ne spun nu numai cum sunt femeile și/sau bărbații, dar și cum ar trebui ei să fie. Exemplu: Este un stereotip că femeile nu sunt bune șoferițe sau că bărbații nu plâng.

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Str. Argeș nr. 24, Cluj – Napoca
tel: 0264.594.672, fax: 0264.592.832, email: cluj@isjcj.ro, www.isjcj.ro.

